

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. liepos d. Nr. 21RE1-.....(AG1-118/09-2023)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė), Edvardo Juciaus (pranešėjas) ir Dariaus Saveikio,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo A.P.M. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos 2023-05-18 rašto Nr. (33.205 Mr) R-1298 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundu Komisijos prašo: „*panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau ir – Administracija) 2023-05-18 raštą Nr. (33.205 Mr) R-1298 „Dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo“ (toliau – ir 2023-05-18 Raštas) ir įpareigoti Kauno miesto savivaldybės administraciją pašalinti padarytą pažeidimą ir priimti sprendimą patvirtinti Projektą (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647)“ (b. l. 1-7).*

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad Administracija priėmė nepagrįstą sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta patvirtinti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, pagal kurį suformuojamas apie 193 kv. m valstybinės žemės sklypas, kuris sujungiamas su 366 kv. m žemės sklypu (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini), į vieną apie (duomenys neskelbtini) kv. m žemės sklypą (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647) (toliau – ir Projektas). Nurodė, kad Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės sklypas (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)), esantis (duomenys neskelbtini), kurio plotas (duomenys neskelbtini) kv. m., prie kurio formuojamas apie (duomenys neskelbtini) kv. m. valstybinės žemės sklypas, kuris sujungiamas į vieną sudarytą apie (duomenys neskelbtini) kv. m. žemės sklypą (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647). Nurodė, kad yra parengęs bei pateikęs visus su Projekto rengimu (kaip projekto iniciatorius) susijusius dokumentus, gavęs visus atsakingų institucijų derinimus, bei valstybinės žemės patikėtinio – Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir NŽT) teigiamą išvadą projektui. Taip pat pabrėžė, kad iš Administracijos Projekto rengimo, viešinimo, derinimo metu jokių pastabų ar išlygų Pareiškėjas nėra gavęs.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad Administracija (teritorijų planavimo dokumento rengimo organizatorius) 2022-01-05 priėmė sprendimą rengti žemės sklypo (kadastro Nr.(duomenys neskelbtini)), esančio (duomenys neskelbtini), Kauno miesto sav., Kauno apskr., (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas), formavimo ir pertvarkymo projektą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 patvirtintų Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių (toliau – ir Taisyklės) 21 p. Šis

administracinis aktas nėra atšauktas, panaikintas, todėl yra galiojantis. Nurodė, kad Administracija atliko visus veiksmus kurie yra numatyti Taisyklių nuostatose, sąlygas išdavusios institucijos žemės sklypo formavimo Projektui atliko derinimus, NŽT 2023-02-23 išdavė teigiamą išvadą Projekto tvirtinimui. Projekto tvirtinimui Administracija iki 2023-02-27 parengė sprendimą patvirtinti Projektą gavus NŽT teigiamą Projekto tikrinimo išvadą, vadovaujantis Taisyklių 68 p., tačiau Administracijos direktorius nepasirašė parengto sprendimo ir kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės urbanistiniams, architektūriniais ir investiciniams klausimams spręsti sudarytą komisiją (*toliau – ir Urbanistinė komisija*). Nurodė, kad Komisijos veikimo teisinis pagrindimas reglamentuojamas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019-11-19 sprendimu Nr. T-511 „Dėl komisijos urbanistiniams, architektūriniais ir investiciniams klausimams spręsti sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ su vėlesniais jo pakeitimais Kauno miesto savivaldybės tarybos 2022-06-21 sprendimu Nr. T-318. Komisijos 2023-03-13 posėdžio protokolo Nr. B29-09 Išraše nurodyta, kad Projekto tvirtinimui „rekomenduojama nepritarti“. Nurodė, kad Administracija nepriėmė jokie sprendimo dėl Projekto tvirtinimo per nustatytą terminą, kuris įtvirtintas Taisyklių 68 p. (t. y. per 5 darbo dienas), o kreipėsi į Savivaldybės komisiją, kuri šiuo klausimu neturi įgaliojimų veikti, o jos pateiktos rekomendacijos nėra teisiškai motyvuotos ir teisiškai pagrįstos. Pareiškėjo nuomone Administracija taip vilkino viešojo administravimo procedūros užbaigimą.

Pareiškėjas skunde teigia, kad Administracija 2023-05-18 Raštu pateikė atsakymą į Pareiškėjo 2023-04-28 prašymą, kuriuo pirmą kartą informavo Pareiškėją apie atsakymą tvirtinti Projektą pažeidžiant nustatytus terminus. Pareiškėjo nuomone Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647 nėra baigta.

Pareiškėjas skunde teigia, kad Administracijos argumentas, jog laisvos valstybinės žemės plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti, yra tik atsakovo nuomonė, tačiau nepateikti jokie projektai, kad tokie darbai yra ar bus atliekami ir nepateikti jokie įrodymai, pagrindžiantys nuomonę, kad esamo (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) g. (akligatvio) ploto neužteks gatvės darbams atlikti. Teigia, kad Projektu formuojamas įsiterpęs žemės plotas, kuris numatomas prijungti prie privataus sklypo atitinka visus reikalavimus. Pareiškėjo nuomone, Administracija privalėjo patvirtinti Projektą, nes nėra nustatyta jokių aplinkybių, kurių nebuvo galima nustatyti ir tinkamai įvertinti Projekto rengimo pradžioje. Teigia, jog atliko ir pateikė visus reikalingus dokumentus Projekto rengimo metu, taip pat gavo visus derinimus iš sąlygas išdavusių institucijų tame tarpe ir Administracijos specialistų.

Atsakovė Administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 137-146). Atsiliepime nurodė, kad vadovaujantis Taisyklėmis šioje byloje ginčijamu administraciniu aktu buvo priimtas sprendimas netvirtinti Projekto. Administracijos nuomone skunde Komisijai nekorektiškai cituojami teisės aktai bei bandoma pateikti neva nemotyvuotą sprendimą priėmė Urbanistinė komisija. Teigia, jog teisės aktai suteikia teisę sprendimą priėmusiam asmeniui tokį sprendimą priimti, o dėl 5 dienų termino mano, kad pareiškėjas skundžia ne vilkinimą, o neigiamą sprendimą, todėl šiuo atveju svarbu neigiamo sprendimo motyvai, o ne tariamai praleistas terminas. Atsiliepime teigia, jog ginčo atveju svarbu konstatuoti, kad Administracijos direktorius turi tiek teisės aktais numatytą, tiek teismų praktikos išaiškintą teisę priimti neigiamą sprendimą, net ir projektui esant suderintam. Mano, jog skundo motyvai, susiję su kompetencijos viršijimu, laikytini nepagrįstais. Administracija laikosi pozicijos, kad skundo motyvai stokoja sąsajumo su ginčo objektu ir todėl negali būti pagrindu ginčijamą administracinį aktą panaikinti. Pažymėjo, kad didžioji dalis skundo motyvų nėra susiję su 2023-05-18 Rašte nurodytais motyvais ar jų paneigimu. Skunde apsiribojama Urbanistinės komisijos sprendimais, jos motyvais ar šių motyvų nebuvimu. Pažymėjo, jog svarbu konstatuoti, kad byloje ginčo objektas nėra Urbanistinės komisijos sprendimas, todėl pastarosios motyvai nėra ir negali būti aktualūs sprendžiant dėl 2023-05-18 Rašto teisėtumo. Teigia, jog 2023-05-18 Raštas yra savarankiškas administracinis sprendimas, kurio priėmimas reglamentuotas Taisyklių 68 p. Teigia, kad 2023-05-18 Raštas yra motyvuotas, jame pateikti tiek teisiniai, tiek faktiniai pagrindai, kurių

pagrįstumas skundu nėra kvestionuojamas. Nurodė, kad 2023-05-18 Rašte pateikiama papildoma informacija, kad subjektas, priėmęs sprendimą, konsultavosi su įvairių sričių specialistais, kurie sudaro Urbanistinę komisiją, tačiau negalima daryti išvados, kad 2023-05-18 Raštas yra grindžiamas išimtinai Urbanistinės komisijos rekomendacija. Nurodė, kad lingvistiškai aiškinant 2023-05-18 Rašto turinį, konstatuotina, kad iš pradžių nurodomi teisiniai neigiamo sprendimo pagrindai, paskui faktiniai pagrindai, ir tik po to „*informuojame*“, kad šis klausimas buvo svarstytas ir Urbanistinėje komisijoje ir ką ši komisija rekomendavo.

Administracijos nuomone, nepagrįstais laikytini pareiškėjo skundo Komisijai argumentai, susiję su Urbanistikos komisijos kompetencija ir jos nepritarimu tvirtinti projektą. Mano, kad netgi tuo atveju, jeigu Administracijos direktorius priimtų skundžiamą sprendimą, atsižvelgęs į Urbanistikos komisijos rekomendaciją, kitų subjektų ar specialistų išvadas ar pan., tai neturi tiesioginės įtakos pareiškėjo teisėms ir pareigoms, kadangi Administracijos direktorius turi laisvę pats pasirinkti vidaus darbo organizavimo būdus ir priemones, padedančias priimti teisėtus sprendimus. Pažymėjo, kad Urbanistinės komisijos paskirtis, sudėtis, kompetencija ir kt. nėra šios bylos ginčo dalykas, todėl nei apie Urbanistinės komisijos sudėtį, nuostatus, veiklą ir kitus susijusius aspektus šiame atsiliepime nepasisakoma. Mano, kad prašomas išreikalauti Urbanistinės komisijos posėdžio garso įrašas negali nei patvirtinti, nei paneigti 2023-05-18 Rašto teisėtumo.

Atsakovė atsiliepime nurodė, kad Taisyklių 32 p., kuriame numatyta, kad žemės sklypai turi būti racionalių ribų ir tinkami naudoti pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės sklypo naudojimo būdą (-us). Šiam teisiniam pagrindui pagrįsti, Administracija 2023-05-18 Rašte nurodo aktualias faktines aplinkybes, kad „*įsiterpęs plotas yra tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite. Manome, kad šis įsiterpęs plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti. Taip pat svarbi yra ir šlaito prevencinė apsauga, siekiant išvengti galimų savavališkų šlaito kasinėjimo ar performavimo darbų, todėl manome, kad šis žemės plotas negali būti privačioje žemėje*“. Atsakovė nurodė, jog įgyvendinus žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, pareiškėjo sklypas taps neracionalių ribų įsiterpęs tarp siaurų gatvių ir stačiame šlaite, t. y. pareiškėjas neturės galimybės prijungtą žemės sklypo dalį naudoti pagal žemės naudojimo būdą – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Kitaip tariant, sklypas toje vietoje dėl šlaito statumo, altitudžių skirtumo tampa nestatybinis, o vykdant želdinių kirtimus ir bet kokius statybos darbus, įvertinta šlaito slinkimo rizika, o už tokio pobūdžio stichinių nelaimių sukeltą žalą bei padarinių šalinimą atsakingas atsakovas.

Atsakovė atsiliepime taip pat nurodė, kad Taisyklių 33 p., numatyta, kad žemės sklypai turi būti formuojami ir pertvarkomi taip, kad nepablogėtų šių žemės sklypų sąlygos ir galimybės ūkinei veiklai vystyti bei veiklos sąlygos gretimų žemės sklypų naudotojams. Šiam teisiniam pagrindui pagrįsti, Administracija 2023-05-18 Rašte nurodė aktualias faktines aplinkybes, kad objektyviai pablogės, bus apribotos gretimų statinių savininkų teisės šiuos statinius prižiūrėti: „*šis įsiterpęs plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti. Taip pat svarbi yra ir šlaito prevencinė apsauga, siekiant išvengti galimų savavališkų šlaito kasinėjimo ar performavimo darbų*“. Be to, išskirtus net ir mažareikšmius želdinius, jau neminint saugotinių medžių, šlaito slinkimo tikimybė ženkliai padidėja. Atkreipė dėmesį, kad pastarąsias aplinkybes pagrindžia paties pareiškėjo 2023-04-28 pateikto prašymo pridėtas projektuotojo papildomas aiškinamasis raštas su fotonuotraukomis, būtent susijusiomis su ginčo šlaite augančiais želdiniais, akivaizdžia pareiškėjo intencija juos šalinti. Įvertinus naujai pateiktus pareiškėjo duomenis, kurių nebuvo projekto rengimo medžiagoje ir kurie negalėjo būti įvertinti anksčiau, Administracija priėmė neigiamą sprendimą. Pastebėjo, kad tose vietose, kur želdiniai yra pašalinti, šlaitas yra nuslinkęs ir esama atraminė sienutė, neapsaugo gatvės nuo neigiamo poveikio šiuo atžvilgiu. Atkreipė dėmesį, kad analizuojant kadastro žemėlapių ištraukas ar kitą projekto planinę medžiagą, esančią ŽPDRIS sistemoje, nebuvo galimybės iš anksto įvertinti šlaito statumo, jo apželdinimo ir apsaugos nuo slinkimo. Teigia, kad paties Pareiškėjo vėliau pateiktas aiškinamojo rašto papildymas (pildant spragą dėl neinventorizuotų želdinių), iš dalies lėmė neigiamo sprendimo faktinį pagrindą, kuris nebuvo pakankamai išsamus ir aiškus analizuojant ŽPDRIS sistemoje pateiktus kartografinius duomenis.

Atsiliepime nurodė, kad Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. V-258 patvirtintų Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijų 122.5 punkte, nustatyta, jog privalomiems vietinės reikšmės kelių (gatvių) priežiūros darbams, turintiems įtakos vietinės reikšmės kelio (gatvės) dangos konstrukcijos laikomajai gebai projektiniu naudojimo laikotarpiu, priskiriama sankasos nuolatinė ir periodinė priežiūra (griovių valymas, šlaitų stiprinimas, išplovų ir nuošliaužų taisymas (statinio būklės defektų šalinimas), vandens nuleidimo sistemos skiriamajoje juostoje priežiūra, nuovažų būklės defektų šalinimas ir kt.) ir kt. darbai. Paaiškino, jog faktinės aplinkybės šiam teisiniam pagrindui pagrįsti, kaip ir ankstesniu atveju, buvo pateiktos paties pareiškėjo projektuotojo aiškinamojo rašto papildyme, kur iš pridedamo kadastrinio žemėlapiu matyti, kad gatvės, kaip įregistruoti statiniai, ribojasi su projektuojamu sklypu, ir nuotraukos, iš kurių matyti, kad vietose, kur iškirsti medžiai, būtent įgyvendinant žemės sklypo naudojimą pagal būdą (vykdant statybas), stataus šlaito slinkimo esama atraminę sienutė nesustabdo.

Administracija laikosi pozicijos, kad skunde nėra įvardinta konkretaus realaus pareiškėjo teisių pažeidimo. Teigia, jog skunde apsiribojama deklaratyviais viešojo administravimo principų pažeidimais, kurie neva turėtų savaime būti preziumuojami, kaip pareiškėjo teisių pažeidimai. Administracija laikosi priešingos pozicijos, t. y. Administracija įgyvendinama jai priskirtas viešojo administravimo funkcijas ir analizuodama faktines aplinkybes kompleksiskai iširdamas visapusiškai pateiktus duomenis, teikė prioritetą viešajam interesui, t. y. želdynų apsaugai, viešo naudojimo gatvių apsaugai, sveriant prieš pareiškėjo valią prisijungti įsiterpusį valstybinės žemės plotą prie savo vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos naudojimo būdo sklypo, ir šį plotą naudoti pagal valdomo žemės sklypo nustatytą naudojimo būdą. Nesant įvardinto konkretaus realaus pareiškėjo nuosavybės teisių pažeidimo, nėra teisinio pagrindo tenkinti skundą. Nustačius, kad ginčijamu administraciniu sprendimu nėra modifikuojama pareiškėjo turimų teisių apimtis (jis kaip neturėjo teisės į valstybinį žemės sklypą, taip ir neturės). Jeigu skundas būtų tenkinamas, jokių teisių ar pareigų pareiškėjui nesukeltų, todėl tenkinti skundo teisinio pagrindo nėra. Administracijos nuomone byla turėtų būti nutrauktina, kaip nepriskiriama Administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Administracija laikosi pozicijos, kad antrasis skundo reikalavimas visa apimtimi negali būti nagrinėjamas Administracinių ginčų komisijų. Pažymėjo, jog tenkinus tokį reikalavimą ir įpareigojus atlikti konkretų veiksma – priimti teigiamą sprendimą, toks Komisijos sprendimas prilygtų viešojo administravimo institucijos sprendimui dėl projektų tvirtinimo. Pažymėjo, jog Komisijos tiria administracinius ginčus, vykdo teisingumą, o ne priiminėja administracinius sprendimus, todėl reikalavimo tenkinimas įpareigoti atsakovą priimti konkretų administracinį sprendimą negali būti nagrinėjamas Administracinių ginčų komisijos. Komisija nėra viešojo administravimo subjektas, neatlieka viešojo administravimo funkcijų žemės sklypų formavimo ar teritorijų planavimo srityje, Komisijai nėra suteikta teisė įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą. Teigia, jog būtent Administracija, vykdydama jai teisės aktais pavestas funkcijas žemės sklypų formavimo ir teritorijų planavimo srityse, galėtų iš naujo svarstyti pareiškėjo pateiktą prašymą ir priimti naują sprendimą.

Skundas tenkinamas iš dalies.

Byloje ginčas kilo dėl Administracijos 2023-05-18 Rašto teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklauso Žemės sklypas (b. l. 40-41).

Pareiškėjas 2021 m. pateikė prašymą organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą tikslu įsiterpusį valstybinės žemės sklypą sujungti su besiribojančiu žemės sklypu (b. l. 17-18).

Administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyrius 2021-11-24 raštu informavo pareiškėją, kad išnagrinėjo jo 2021-11-19 pateiktą prašymą organizuoti žemės sklypo (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą, kurio tikslas – įsiterpusį valstybinės žemės

plotą sujungti su besiribojančiu žemės sklypu. Pažymėjo, kad visi su žemėtvarkos planavimu susiję veiksmai atliekami automatizuotai per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (*toliau – ir ŽPDRIS*). Taip pat nurodė, kad ŽPDRIS pareiškėjas galės susipažinti su Kauno miesto savivaldybės priimtu sprendimu dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto (b. l. 43).

Administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyrius 2022-12-15 per ŽPDRIS sistemą informavo planavimo iniciatorių, kad pritaria derinti pateiktam (paslaugos Nr. ZSFP-100647) žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektui (b. l. 80).

Administracijos Miesto tvarkymo skyrius 2023-01-09 raštu Nr. 43-29-21 informavo projekto rengėją ir iniciatorių, kad siūlo projektą derinti (b. l. 85-86).

NŽT Kauno miesto skyrius 2023-01- raštu Nr. SFP- (14.8.36) informavo Administracijos direktorių ir projekto rengėją, kad derina žemės sklypo (kadastro r. (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projektą (b. l. 88).

Kauno miesto savivaldybės Komisija urbanistiniams, architektūriniais ir investiciniams klausimams spręsti 2023-03-13 posėdyje svarstė klausimą dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo ir pateikė rekomendaciją Projektui nepritari (posėdžio protokolas Nr. B29-09) (b. l. 16).

Pareiškėjas 2023-04-28 prašymu kreipėsi į Administracijos direktorių, kuriuo prašė, vadovaujantis Taisyklėmis per 5 d. d. patvirtinti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą ZSFP-100647. Nurodė, kad NŽT, kaip kontroliuojanti institucija, projektui išdavė teigiamą išvadą, leidžiančią Administracijos direktoriui tvirtinti Projektą (b. l. 14).

Administracija 2023-05-18 Raštu atsakė pareiškėjui ir informavo, kad neturi galimybių patvirtinti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto, pagal kurį suformuojamas apie (duomenys neskelbtini) kv. m valstybinės žemės sklypas, kuris sujungiamas su (duomenys neskelbtini) kv. m žemės sklypu (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini), į vieną apie (duomenys neskelbtini) kv. m žemės sklypą (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647). Administracija 2023-05-18 Rašte nurodė, kad Projekto tikslas yra tarp (duomenys neskelbtini) gatvės ir (duomenys neskelbtini) tako sankryžos ir privataus sklypo įsiterpusį valstybinės žemės plotą sujungti su besiribojančiu žemės sklypu (duomenys neskelbtini), o įsiterpęs plotas yra tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite. Atsakovė mano, kad šis įsiterpęs plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti. Administracija 2023-05-18 Rašte taip pat nurodė, kad svarbi šlaito prevencinė apsauga, siekiant išvengti galimų savavališkų šlaito kasinėjimo ar performavimo darbų, todėl mano, kad šis žemės plotas negali būti privačioje žemėje. Administracija 2023-05-18 Rašte pareiškėją informavo, kad Projekto tvirtinimo galimybė 2023-03-13 buvo svarstyta Kauno miesto savivaldybės urbanistiniams, architektūriniais ir investiciniams klausimams spręsti komisijoje. Komisija rekomendavo Projekto tvirtinimui nepritari. Nurodė, kad atsižvelgiant į nurodytus motyvus, Projekto tvirtinti negali (147-149).

Komisija pažymi, jog atsakovė atsiliepime prašo bylą nutraukti bei iš esmės nurodo, jog administraciniu sprendimu nėra modifikuojama pareiškėjo turimų teisių apimtis (jis kaip neturėjo teisės į valstybinį žemės sklypą, taip ir neturės). Mano, jog jeigu skundas būtų tenkinamas, jokių teisių ar pareigų pareiškėjui nesukeltų, todėl tenkinti skundo teisinio pagrindo nėra. Komisija pažymi, jog nagrinėjamos bylos ginčo dalykas yra galutinis viešojo administravimo subjekto administracinis aktas – Administracijos 2023-05-18 Raštas „Dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo“. Komisija sprendžia, jog priėmus galutinį procedūrinį sprendimą dėl Projekto patvirtinimo, ginčo žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto procedūra buvo užbaigta. Komisija nesutinka su atsakovės atsiliepime pateiktais argumentais ir pažymi, jog teisinės pasekmės pareiškėjui sukeltos administracinės procedūros sprendimas pateiktas Administracijos 2023-05-18 Rašte, kuriuo buvo nuspręsta nederinti Projekto. Komisija taip pat pažymi, jog tokio pobūdžio bylos dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo, kaip teisinės pasekmės sukeliančio sprendimo, yra nagrinėjamos Lietuvos vyriausiam administraciniame teisme (*toliau – ir LVAT*) (pvz. LVAT 2023-06-15 sprendimas administracinėje

byloje Nr. eA-878-789/2023; LVAT 2023-05-03 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-435-502/2023; LVAT 2023-02-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1251-575/2023). Esant šioms aplinkybėms, Komisija neturi pagrindo bylos nutraukti ir toliau pasisakys dėl 2023-05-18 Rašto teisėtumo.

Žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykiams bei žemės tvarkymui ir administravimui reguliuoti skirto Žemės įstatymo 40 straipsnyje numatyta, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami kai įsiterpęs valstybinės žemės plotas Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais sujungiamas su besiribojančiu žemės sklypu, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypo (Žemės įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktas), žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų finansavimo, rengimo, derinimo, visuomenės informavimo ir šių projektų tvirtinimo tvarka nustatoma Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse (Žemės įstatymo 40 straipsnio 5 dalis). Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-10-04 įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 patvirtintos Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės nustato žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką, taip pat atvejus ir tvarką, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant projekto (Taisyklių 1 p.). Taisyklių 2.6 pp. nustatyta, jog projektas rengiamas, kai įsiterpusį valstybinės žemės plotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais numatoma sujungti su besiribojančiu žemės sklypu, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypo.

Nagrinėjamu atveju Administracijos 2023-05-18 Rašte yra pateikti atsisakymo tvirtinti Projektą argumentai. Sistemiskai įvertinus 2023-05-18 Raštą matyti, jog jame yra nurodyti jo priėmimo teisiniai pagrindai – Taisyklių 32, 33, ir 49¹.1 p. bei Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. V-258 patvirtintų Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijų 122.5 p. Tuo tarpu 2023-05-18 Rašto faktiniais pagrindais nurodytos šios faktinės aplinkybės: įsiterpęs plotas yra tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite; įsiterpęs plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti; svarbi šlaito prevencinė apsauga, siekiant išvengti galimų savavališkų šlaito kasinėjimo ar performavimo darbų.

Komisija pažymi, jog atsakovei kaip viešojo administravimo subjektui taikomi ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – ir VAI*) reikalavimai. VAI 10 straipsnio 5 dalis reikalauja, kad kiekviename administraciniame sprendime be kita ko būtų nurodyti administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Motyvavimo pareigos turinys LVAT praktikoje visų pirma siejamas su teisėtumo principo suponuojamų reikalavimų laikymusi. LVAT yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pavyzdžiui, LVAT 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą byloje Nr. A556-336/2011; 2014-03-25 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A756-997/2014, LVAT biuletenis Nr. 25, 2014, 130–142 p.). Įgyvendindamas diskrecijos teisę, viešojo administravimo subjektas privalo atidžiai ištirti, paremti savo vertinimą argumentais, kurie yra reikšmingi ir kurie pagrindžia jais remiantis padarytas išvadas, atspindi faktines aplinkybes tokias, kokios jos iš tikrųjų yra, bei kurių pakanka pagrindimui, ir atsižvelgti į visus svarbius veiksnius (LVAT 2014-02-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A662-563/2014). Individualūs administraciniai sprendimai negali būti grindžiami spėjimais, o turi būti pagrįsti teisės normomis (LVAT 2014-11-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A858-2430/2014). Pažymėtina ir tai, kad tinkamas motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus. Kaip ne kartą akcentavo LVAT, esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos

ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (LVAT 2015-02-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A398-442/2015; 2012-07-20 nutartis administracinėje byloje A520–2294/2012; 2012-08-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-2366/2012). Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo ir pagrįstumo (LVAT 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-1440/2014, 2018-04-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A871-525/2018 ir kt.).

Komisija pažymi, jog, įvertinus 2023-05-18 Rašte pateiktą faktinį pagrindą, t. y. įsiterpęs plotas yra tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite; įsiterpęs plotas gali būti reikalingas gatvės sankasos priežiūrai ir kt. darbams atlikti; svarbi šlaito prevencinė apsauga, siekiant išvengti galimų savavališkų šlaito kasinėjimo ar performavimo darbų, – matyti, jog 2023-05-18 Rašto faktinis pagrindimas yra suformuluotas vadovaujantis prielaidomis, jog įsiterpęs žemės plotas gali būti reikalingas gatvės priežiūrai, tačiau 2023-05-18 Rašte nėra padarytos jokios teisiniais argumentais paremtos išvados, jog įsiterpęs žemės plotas yra faktiškai reikalingas gatvės priežiūrai. Taip pat Komisija pažymi, jog 2023-05-18 Raštas yra grindžiamas prielaida, jog galimai ateityje bus padaryti tam tikri žemės naudojimo pažeidimai, t. y. galimai bus vykdomi šlaito kasinėjimo darbai. Šiuo aspektu pažymėtina, jog byloje nėra jokių duomenų apie atliktus žemės naudojimo pažeidimus. Tuo tarpu atsakovės 2023-05-18 Rašte nurodyta aplinkybė, jog įsiterpęs žemės plotas yra tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite nėra niekaip susieta su ginčui aktualiomis teisės aktų nuostatomis, t. y. 2023-05-18 Rašte nėra nurodyta jokia teisės akto nuostata ribojanti galimybę prijungti įsiterpusį žemės plotą, esantį tarp labai siaurų gatvių ir stačiame šlaite. Komisija pažymi, jog 2023-05-18 Raštas yra grindžiamas teisiniu pagrindu, t. y. Taisyklių 32, 33, ir 49¹.1 p. bei Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. V-258 patvirtintų Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijų 122.5 p. Įvertinus atsakovės 2023-05-18 Rašte nurodytą teisinį pagrindą matyti, jog atsakovės nurodomas faktinis pagrindas yra iš esmės nesusietas su nurodomu teisiniu pagrindu, t. y. cituojamos teisės aktų nuostatos nėra konkrečiai susietos su nurodytu faktiniu pagrindu dėl kurio atsisakoma derinti Projektą. Komisijos vertinimu 2023-05-18 Rašte nėra nurodyta, kaip cituojamos teisės aktų nuostatos riboja galimybę derinti Projektą.

Komisija pažymi, jog Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (*toliau – ir IAGNTI*) 5 straipsnio 1 dalis nustato, jog Komisija nagrinėja skundus (prašymus) dėl centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. Komisija taip pat nagrinėja skundus (prašymus) dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jos veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. Komisija pažymi, jog ji nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ar gavo atitinkamus įgaliojimus. Viešojo administravimo subjektas privalo teisingai nustatyti faktines aplinkybes, reikšmingas nagrinėjamam klausimui, surinkti įrodymus, būtinus administracinio sprendimo priėmimui, o Komisija tik patikrina, ar minėtas pareigas viešojo administravimo subjektas atliko teisingai. Pažymėtina, jog IAGNTI įtvirtina Komisijos kompetenciją nagrinėti viešojo administravimo subjektų priimtų sprendimų teisėtumą, taigi administracinės bylos nagrinėjimo dalyko paprastai negali sudaryti aplinkybės, kurių nenagrinėjo viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinį sprendimą. Iš esmės tokia praktika yra suformuota ir sprendžiant dėl administracinių ginčų nagrinėjimo administraciniuose teismuose (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018-05-02 nutartį byloje Nr. A-511-602/2018).

Taisyklių 63 p. nustatyta, jog Projektas turi būti suderintas arba raštu pateiktas motyvuotas atsisakymas derinti projektą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo derinti projektą gavimo dienos. Reikalavimus išdavusi institucija, derindama projektą, atsako už projekto atitiktį išduotiems reikalavimams.

Taisyklių 68 p. nustatyta, jog Savivaldybės administracijos direktorius sprendimą dėl Projekto tvirtinimo arba atsisakymo tvirtinti Projektą privalo priimti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo išvados dėl Projekto tvirtinimo tikslingumo gavimo (kai išvada dėl Projekto tvirtinimo tikslingumo yra su Taisyklių 66 punkte nurodyta pastaba arba Projektas gražinamas Projekto rengėjui taisyti Taisyklių 65¹ punkte nurodytu atveju, 5 darbo dienų terminas skaičiuojamas nuo patikslinto Projekto gavimo dienos). Komisija pažymi, jog Taisyklių nuostatos reikalauja būtent atsakovę priimti motyvuotą sprendimą atsisakyti derinti projektą. Esant šioms aplinkybėms, Komisija turi pagrindą tik patikrinti atsakovės 2023-05-18 Rašte pateiktus motyvus ir pagrindimą, bei nustatyti ar 2023-05-18 Raštas yra priimtas vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, jog 2023-05-18 Rašte pateikti argumentai yra iš esmės netinkamai pagrįsti, 2023-05-18 Raštas turi esminių trūkumų, dėl kurių jis negali būti laikomas teisėtu.

Komisija taip pat pažymi, jog atsakovė atsiliepime nurodo ir papildomų argumentų, kuriais grindžia 2023-05-18 Rašto teisėtumą. Atsakovė atsiliepime nurodė, jog „*Be to, iškirtus net ir mažareikšmius želdinius, jau neminint saugotinių medžių, šlaito slinkimo tikimybė ženkliai padidėja. <...> Pastebėjo, kad tose vietose, kur želdiniai yra pašalinti, šlaitas yra nuslinkęs ir esama atraminė sienutė, neapsaugo gatvės nuo neigiamo poveikio šiuo atžvilgiu. <...> faktinės aplinkybės šiam teisiniam pagrindui pagrįsti, kaip ir ankstesniu atveju, buvo pateiktos paties pareiškėjo projektuotojo aiškinamojo rašto papildyme, kur iš pridedamo kadastrinio žemėlapiu matyti, kad gatvės, kaip įregistruoti statiniai, ribojasi su projektuojamu sklypu, ir nuotraukos, iš kurių matyti, kad vietose, kur iškirsti medžiai, būtent įgyvendinant žemės sklypo naudojimą pagal būdą (vykdant statybas), stataus šlaito slinkimo esama atraminė sienutė nesustabdo“.* Komisija pažymi, jog tokio pobūdžio argumentai 2023-05-18 Rašte nebuvo nurodyti. 2023-05-18 Rašte nebuvo įvertinta įsiterpusio žemės ploto būklės dinamika, nebuvo nurodyta, jog tam tikri augalai žemės plote buvo iškirsti ir kaip tai faktiškai paveikė, o ne ateityje galimai paveiks žemės ploto būklę, jo reljefo pokyčius. Atsakovė atsiliepime taip pat nurodė, jog „*paties Pareiškėjo vėliau pateiktas aiškinamojo rašto papildymas (pildant spragą dėl neinventorizuotų želdinių), iš dalies lėmė neigiamo sprendimo faktinį pagrindą, kuris nebuvo pakankamai išsamus ir aiškus analizuojant ŽPDRIS sistemoje pateiktus kartografinius duomenis. <....> Įgyvendinus žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, pareiškėjo sklypas taps neracionalių ribų įsiterpęs tarp siaurų gatvių ir stačiame šlaite, t. y. pareiškėjas neturės galimybės prijungtą žemės sklypo dalį naudoti pagal žemės naudojimo būdą – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Kitaip tariant, sklypas toje vietoje dėl šlaito statumo, altitudžių skirtumo tampa nestatybinis, o vykdant želdinių kirtimus ir bet kokius statybos darbus, įvertinta šlaito slinkimo rizika, o už tokio pobūdžio stichinių nelaimių sukeltą žalą bei padarinių šalinimą atsakingas atsakovas.“* Kiek tai susiję su minėtais atsakovės atsiliepimo argumentais, Komisija pažymi, jog šie atsakovės argumentai nėra pateikti 2023-05-18 Rašte. Taip pat pažymėtina, jog šio ginčo ribose nėra vertinamas statybų galimumo klausimas naujai suformuotame žemės sklype – tai nėra šios administracinės procedūros sprendžiamas klausimas. Komisija pažymi, jog įvertinus Komisijos kompetenciją nagrinėti administracinius ginčus ir atsakovės pareigą priimti pagrįstą ir tinkamai motyvuotą administracinį sprendimą, bylą nagrinėjant Komisijoje papildomi atsiliepime pateikti Administracijos argumentai negali pagrįsti 2023-05-18 Rašto teisėtumo.

Komisija taip pat pažymi, jog tiek pareiškėjas tiek atsakovė akcentuoja aplinkybę, jog 2023-05-18 Rašte pateikiama papildoma informacija, kad priimant 2023-05-18 Raštą buvo konsultuotasi su Urbanistine komisija, kuri 2023-03-13 pateikė rekomendaciją netvirtinti Projekto. Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog pareiškėjui teisinės pasekmės sukeliantis sprendimas buvo pateiktas 2023-05-18 Rašte, kuriame pagal Taisyklių reikalavimus turėjo būti pateikti priimamo sprendimo motyvai. Pažymėtina, jog iš bylos duomenų matyti, jog Urbanistine komisija 2023-03-13 posėdžio metu pateikė rekomendaciją, o ne teisinės pasekmės pareiškėjui sukeltą sprendimą. Esant šioms aplinkybėms, papildomai pasisakyti dėl Urbanistinės komisijos 2023-03-13 posėdžio nėra pagrindo.

Pareiškėjas skunde taip pat akcentuoja aplinkybę, jog atsakovė pažeidė Taisyklių reikalavimą per 5 darbo dienų terminą derinti pateiktą Projektą arba priimti motyvuotą sprendimą Projekto nederinti. Šiuo aspektu Komisija iš esmės sutinka su atsakovės pozicija, jog administracinis ginčas šioje byloje kilo dėl 2023-05-18 Rašto teisėtumo, o ne dėl atsakovės neveikimo. Komisija pažymi, jog vien ta aplinkybė,

jog atsakovė praleido Taisyklėse nustatytą terminą sprendimui priimti, savaime nereiškia 2023-05-18 Rašto neteisėtumo šiuo pagrindu. Nagrinėjamu atveju Komisija byloje nustatė 2023-05-18 Rašto esminius trūkumus dėl jame pateiktų argumentų nepakankamumo.

Komisija daro išvadą, kad, atsakovui neįvertinus visų esminių aplinkybių, 2023-05-18 Raštu buvo nepagrįstai atsisakyta derinti Projektą. Pastebėtina, kad pagrindiniai atsakovės argumentai ir įrodymai buvo pateikti tik pateikus skundą dėl 2023-05-18 Rašto teisėtumo Komisijai. Apibendrinama aptartą faktinę ir teisinę situaciją Komisija pažymi, kad skundžiamas 2023-05-18 Raštas nėra tinkamai motyvuotas. Nustatyti ginčijamo individualaus administracinio akto trūkumai pripažintini esminiais, todėl 2023-05-18 Raštas pripažįstamas neteisėtu ir naikintinas.

Pareiškėjas skunde Komisijos taip pat prašė įpareigoti Kauno miesto savivaldybės administraciją pašalinti padarytą pažeidimą ir priimti sprendimą patvirtinti Projektą (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje paslaugos byla Nr. ZSFP-100647)”. Komisija pažymi, jog ji neatlieka viešojo administravimo subjektų veiksmų, tačiau įsiteisėjusiame Komisijos sprendime pateikti išaiškinimai ginčo šalims yra privalomi. Nagrinėjamu atveju nustatyta, jog tik atsakovė turi diskrecijos teisę vertinti pareiškėjo 2023-04-28 prašymą (b. l. 17) bei turi pareigą jį atsakyti teisės aktų nustatyta tvarka. Atsižvelgus į aukščiau nurodytus argumentus yra pagrindas pareiškėjos prašymą dėl įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti iš dalies ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2023-04-28 prašymą (b. l. 17) bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2-3 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo A. P. M. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos 2023-05-18 raštą Nr. (33.205 Mr) R-1298 „Dėl žemės sklypo (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), Kaune, formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo“.

Įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2023-04-28 prašymą „Dėl teritorijų planavimo dokumento tvirtinimo“ bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Likusioje dalyje pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams.

Posėdžio pirmininkė

Lionela Gelmanienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Darius Saveikis